
Tuny léků vyhodíme. Pomůže volný prodej?

Tuny léků vyhodíme. Pomůže volný prodej?

20. 2. 2012, Pražský deník, rubrika: Události, strana 11. Autor: MICHAELA KOUBOVÁ

Léčivých přípravků bez receptu by mělo přibýt, některé budou k mání i v samoobsluhách. Často si ale ani nepřečteme příbalový leták

Muselo by je odvézt 28 plných Avíí a váží jako padesát slonů. Nejde o materiál na stavbu domu. Jde o léky, které vyhodíme. „Podle studie, kterou provedla Karlova univerzita, vyhodíme téměř čtvrtinu léků, které lékaři v ambulancích předepíší. To je asi devět miliard ročně. Podle údajů krajských úřadů z let 2007 až 2009 se přitom z veřejných zdrojů zlikviduje okolo 200 tun nevyužitých léků,“ uvádí mluvčí Státního ústavu pro kontrolu léčiv Veronika Petláková. Pomoci proti plýtvání by mohla změna, kterou chystá Lékový ústav od července. Přehodnocuje totiž všechny přípravky, vyjma injekčních, infuzních nebo vysoce účinných látek. Některé léky by tak již zkrátka nemusely být na předpis. Podle časopisu Týden by se přitom mělo jednat například o léky na alergie nebo pálení žáhy.

Přibýt by mohlo i léků, které jsou sice bez předpisu, vydávají se ale pouze s omezením. „Může u nich být například stanovena věková hranice, množství balení, které je možné poskytnout v rámci jednoho výdeje, nebo zákaz internetového výdeje,“ uvádí Lékový ústav.

Proti střídmemu uvolňování nemají nic ani lékaři. „V zásadě jsme tomu nakloněni. V Evropě i USA jsou volně prodejné léky, u nichž by to v Česku nepřicházelo v úvahu. U nás ale nelze kopírovat Západ, protože tam je míra poučenosti lidí nesrovnatelně vyšší a mají mnohem větší pocit odpovědnosti za své zdraví. U nás je zkrátka potřeba osvětu zvýšit a s tím postupně léky uvolňovat,“ vysvětluje šéf Sdružení praktických lékařů Václav Šmatlák.

Špatná kombinace se může vymstít

To potvrzuje i průzkum společnosti Johnson & Johnson. Podle něj více než polovina lidí nerespektuje alespoň občas instrukce uvedené v příbalovém letáku. Analýza Stem/Mark pak zjistila, že leták si někdy vůbec nepřečte pětina lidí.

„Ve velké míře to platí například u nosních kapek, u nichž téměř polovina respondentů uvedla dobu užívání delší než jeden týden,“ komentuje výsledky průzkumu Veronika Frischová z Johnson & Johnson. Opatrnější při užívání jsou ženy, lidé vzdělanější nebo starší.

Užívat volně prodejné léky, jak se nám zachce, se může některým z nás krutě vymstít. „Když někdo bere lék na ředění krve, některé volně prodejné léky mohou jeho účinky velmi zesílit. Člověk se tak vystavuje riziku krvácení,“ podotýká Václav Šmatlák.

Brzy se navíc rozšíří počet míst, kde si lidé budou moci pořídit takzvaná vyhrazená léčiva. Jde o bylinné čaje, náplasti na odvykání kouření, dezinfekce nebo slabší léky na bolest. Ty by se do konce roku měly objevit v asi padesáti samoobsluhách COOP na venkově. Pokud bude o přípravky zájem, rozšíří se i do dalších obchodů. Dosud si lidé mohli koupit vyhrazená léčiva třeba v některých drogeriích.